

ВЕЛИКИ ХОРА

ЖИТНОТО

Викторъ Мари Хюго

Роденъ въ Безансонъ на 26 февруари 1802 г. Детинството си е прекаралъ въ Испания и Италия. Още на десетъ годишна възраст той е написалъ нѣколко хубави стихотворения по които е откритъ и бъдещия великъ писателъ.

Великиятъ писателъ Викторъ Хюго е написалъ на всички известнитъ романи: „Клетницитъ“, „Парижката св. богородица“ и мн. други творби.

Нѣма човѣкъ на земното кълбо, който да обича книгата и да не е чель нѣкои отъ произведенията на В. Хюго. Подъ неговото перо излизатъ броеница отъ най-хубавитъ произведения въ цѣль свѣтъ и за това той се слави по всички крайща на земното кълбо. И когато склопи очи на 22 май 1885 г. цѣлия свѣтъ му отдаде царски почести.

Горнитъ два романа сж преведени и на български езикъ много отдавна.

Вървѣхме съ татко край синура на едно изоставено лозе. Ободренъ и възрадвамъ отъ чистия въздухъ, азъ непрекъснато го разпитвахъ за разни нѣща и, безъ да дочакамъ края на отговоритъ му, изправяхъ му нови въпроси, на които той трѣбваше бързо и кратко да отговаря.

Ималъ съмъ много приятели, но въ лицето на баща си всѣкога съмъ виждалъ най-добрия си приятелъ. Всичко чуто и научено отъ него намираше широко мѣсто въ душата ми. Той знаеше кога какво да ми каже и какъ да го каже, та да ме зарадва и да ме поучи въ сжщото време.

Ето сега — вървѣхме край синура на запусѣлото лозе и си приказвахме. Радваше ме всичко, до което падаше погледа ми — сякашъ за мене Богъ бѣ сътворилъ, тѣй хубава и тѣй свѣтла, природата.

Стигнахме до голѣмъ ровъ и се поспрѣхме, за да видимъ, отъ где да избиколимъ, та да навлѣземъ въ шосето. Като оглеждахъ мѣстото, видѣхъ нѣщо, което ме очуди и разсмѣ. На самото дъно на рова, гдето нѣмаше нито стрѣкче трева, а само рохкава жълта прѣстъ, се издигаше единъ грамаденъ слънчогледъ.

— Гледай, гледай татко, колкото шапката ми голѣмъ слънчогледъ!

— Да, много голѣмъ!

— Но, какво дири той въ това го-ло мѣсто, безъ никакви треви и бурени наоколо? Сякашъ нѣкой съ ржка го е забилъ.

Разказъ отъ

— Случайно е паднало семе и изникнало... Не е мжчно да се разбере.

Безъ да кажа нѣщо повече, азъ се втурнахъ и заслизахъ по рова къмъ дъното.

— Где? — извика татко.

— Ще откъсна слънчогледа. Той е вече съвсемъ узрѣлъ.

— Веднага се върни! — заповѣда той.

Когато се върнахъ, татко рече:

— Чудишъ ли се, че не ти позволихъ да откъснешъ слънчогледа?

— Защо? — попитахъ азъ, наистина очуденъ. — Той е всрѣдъ трапа. Не принадлежи никому, защото е случайно израстналъ.

— Нищо случайно нѣма! Въ природата всичко иде, за да извърши една предопредѣлена работа. Всичко си има своя история, право да живѣе и своя причина, за да се роди. Ще ти правя една приказчица. Запомни я, защото тя ще ти подшепне много нѣща, които въ бъдеще ще ти бъдатъ полезни.

Ние предължихме пжтя по шосето, и тамъ татко ми разправи приказчицата. Азъ обичамъ да го слушамъ, защото той разказва живо, ясно, — като че самъ е билъ очевидецъ на случката.

— Врабчето бѣше клѣвнало едно житно зрънце, — започна татко, — и се готвѣше да хвъркне къмъ близката стрѣха, гдето малкитъ врабчета нетърпеливо чакаха. Но едно куче се втурна върху врабчето. То, изплашено

4

попита тукъ мецана, а пжтника е цѣлъ отъ ужаси примрѣлъ. — Бургасъ е май далечко добра и умна, мечко! Мецана пакъ закричи. — Кжде сж тѣзъ спирачи? — Отдавна вече всички изхвъркнаха отъ влака като крилати птички! — отвърна нѣкой тамъ. Началникътъ и той, макаръ да е герой, отдавна вече скочи на каменитъ плочи. Пристигна нова спирка, но меца нѣма свирка. Тя бързо се разшета по всичкитъ купета. Вагони бѣха триста — мецана ги премина дойде до машиниста! — Кондукторътъ съмъ азъ, спирачъ, началникъ влакъ подкарвай за Бургасъ, тукъ мѣничко се чака. Азъ нѣмамъ още свирка. Щомъ спрѣмъ на друга спирка помни да ми набавишъ, но само да забравишъ! И Меца пакъ се върна

и пушката прегърна.

Седна си тя на стола:

— Ще трѣгна по контрола!

Казаха ми, че банда отъ палави момчета пжтуватъ контрабанда! И трѣгна нашта мечка внимателно, полечка. — Ей вие тамъ на стола — билети за контрола! меца на строго рече. — Контрола азъ съмъ вече? Съ притворени очички,

МЕЧЕШКИ
ВЕСЕЛА
отъ Триноръ

съсъ рошави главички, на голитъ седала компания бѣ заспала. Надигнаха се двечки: — Провѣрка правятъ, мечки? извикаха тѣ леко. — Ха, скачай Тито, Деко? Какво да правимъ, братко, че времето е кратко. Немирната ни банда пжтува контрабанда? — Ей, палавци отъ стола билети за контрола! — извика пакъ Мецана. Предъ бандата застана. А пакосната група засърба сякашъ супа. Заплака всѣки гласно, че става тукъ опасно. — Прости ни, бабо Мецо, започна първо Пецо, — Ей тая група, азъ завеждамъ въвъ Бургасъ! Отиваме на плажъ, не носиме багажъ! Ний нѣмаме домашни, теглата ни сж страшни!